

Gespreksverslag evaluatie Vrije Ruimte/Slibvelden - Het Groene Veld

Rondgang langs betrokken ambtenaren over hun observaties en geleerde lessen

Het doel van de Expeditie Vrije Ruimte 2020-2021 is om bestaande vrije plekken voor experiment, ontmoeting en bezinning te beschermen en om en nieuwe plekken te creëren.

De ambtelijke werkgroep keek terug op het creëren van de vrije ruimte Het Groene Veld in Amsterdam-Noord. De leden van de werkgroep hadden allemaal een eigen rol in het proces. In dit verslag ligt de nadruk op die aspecten die te maken hebben met samenwerking, met elkaar, de gemeente en alle andere betrokkenen. [[link naar gespreksverslag Vrije Ruimte.pdf](#)]

De olifant in de kamer van ambtenaar A:

Een onderwerp waar je het niet over mag hebben (bijvoorbeeld omdat het politiek of juridisch gevoelig ligt). Belemmert het gesprek over dat wat je wel wilt bereiken.

Wat hielp:

- In een gesprek met alle betrokkenen heel duidelijke piketpalen slaan: het meegeven van randvoorwaarden voor de langere termijn door de politiek.
- Een heldere lijn van de directie, van waaruit kon worden gehandeld.
- Sterke sturing op de doelstelling, zonder dat het exacte resultaat al vast lag. Die openheid zorgt voor ruimte voor een specifieke vorm/aanpak.
- Een nieuwe team-samenstelling zodat samenwerking en afstemming beter verloopt.
- Een prettig teamverband met een goede en veilige sfeer waar de leden zich konden uitspreken.
- Een goede participatiebijeenkoms met de buurt.
- Een goed plan uit de buurt, dat met en voor de buurt is gemaakt, met inzicht in tijd en kosten.

De lessen van ambtenaar B:

- Vermijd tunnelvisie, pin je niet meteen op 1 keuze vast, analyseer de voors en tegens van verschillende opties
- Zorg dat je de juiste deskundigheid aan boord hebt
- Een goed teamverband dat wekelijks bij elkaar komt in goede sfeer is belangrijk.
- Hou het betrokken bestuur op de hoogte, informeer tijdig en vraag direct aan het bestuur wat het wil.
- Investeer in het krijgen van draagvlak in de buurt.
- Een goede projecttrekker, die gelooft in het doel, is essentieel: een verbinder die een team kan smeden én een band met betrokkenen in de buurt kan opbouwen.

Ambtenaar C werkte in een vacuüm:

Voor het project was lange tijd geen bestuurlijk verantwoordelijke. Wat doe je als jouw project in dat vacuüm terechtkomt?

Uiteindelijk heeft politieke druk van de raad voor een omslag gezorgd.

In lastige situaties moeten ook politiek verantwoordelijken eerlijke gesprekken met elkaar voeren en de plicht oppakken om richting te geven.

Ambtenaar D merkte dat zijn opdracht veranderde:

Zonder dat er daarvoor een duidelijk opdracht voor was. Al gaandeweg verschoof het doel van het project zonder dat dat duidelijk werd gemaakt. Door dit expliciet bij een bestuurder na te vragen, kon hij zijn mindset aanpassen.

Ambtenaar E: vertrouwen en transparantie zijn essentieel in de strijd om de ruimte:

Door een toenemend aantal stedelijke opgaves en daardoor druk op de schaarse ruimte in de stad, is er werkelijk een gevecht om de ruimte gaande.

Zijn les is dat transparantie een vereiste is om een eerlijke afweging te maken wie er van die ruimte gebruik kan maken. Dus neem alle ideeën en plannen voor een stuk ruimte in beschouwing.

Gebrek aan transparantie zorgt er ook voor dat participatietrajecten mislukken.

Daarvoor is onder andere relatiemanagement nodig: investeer in relaties in de buurt. Daarmee wordt vertrouwen opgebouwd.

Wat ook helpt daarin is een college wat duidelijk zegt wat het wilt en heldere kaders biedt.

Ambtenaar F: buiten de regels om werken kost meer tijd en inzet!

Voor het project, waarin twee werelden op elkaar botsten, was er geen vaste werkwijze. Dat had te maken met de timing, met het soort mensen die betrokken waren, met de aard van het project zelf. Om door te blijven werken aan het doel, waren een aantal zaken belangrijk:

- Een goede, sterke procesbegeleiding.
- Een blijvende herinnering aan het doel/de droom: waar gaan we naar toe?! Dat is de taak van de projecttrekker.
- Tijd en ruimte nemen om af en toe even stil te staan, om te kijken, te beseffen waar je staat en na te denken hoe je verder wilt gaan.

Eerlijk is geboden voor ambtenaar G:

- Gebruik een principenota om een gewenste toekomst te schetsen voor een gebied waar huidige en toekomstige gebruikers een rol in kunnen spelen. Vermijd spelletjes en dubbele agenda's en je eigen nota's om bepaalde groepen uit te sluiten.
- Een onverwacht voordeel van Teams is dat iedereen van het team bijna altijd bij alle projectvergaderingen was. Dat was goed voor de afstemming en de sfeer. Bij live bijeenkomsten kwam het veel vaker voor dat mensen afzeggen.

Ambtenaar H: onbekend maakt onbemind:

- Dus het is uiterst belangrijk dat alle partijen in een gebied elkaar leren kennen.
- Hierin heeft de gebiedsmakelaar een cruciale rol gespeeld.
- Zet het talent van ieder in het team in: wie is goed in tekenen, wie in bestuurlijke stukken schrijven...
- Een bestuur wil vaak allerlei zaken die soms in tegenstrijd met elkaar zijn (zie ambtenaar E, strijd om de ruimte). Te veel willen heeft ruimtelijke consequenties en vraagt om duidelijke keuzes.
- Als dit proces iets heeft duidelijk gemaakt is dat je als ambtenaar je werk niet alleen maar kunt doen vanachter je bureau.

Lessen voor ontwikkeltraject:

- Duidelijk doel, maar ook een droom!
- Duidelijke keuzes van bestuur
- Ruimte om naar resultaat te werken
- Inspirerende projecttrekker (hoe doe je dat? Wat is jouw kracht?)
- Teamgevoel, samenwerking, veiligheid
- Gebruik elkaars deskundigheid ten volle
- Draagvlak en verbondenheid in de buurt door relaties, vertrouwen en transparantie